

Huddinge kommun
Kommunstyrelsen
2022-06-01

FÖRSLAG

Ärende 5: Delårsrapport per den 31 mars 2022 för Huddinge kommun

Förslag till beslut

Att förvaltningens förslag 1-8 godkänns,

Samt att:

- A. Kommunfullmäktige godkänner att 2 mnkr tilldelas vård – och omsorgsnämnden från årets överskott för skatter och bidrag för att starta ett projekt som syftar till att skapa hållbara scheman och ta bort minutstyrningen inom hemtjänsten.
- B. Kommunfullmäktige godkänner att 1,5 mnkr tas från årets överskott för skatter och bidrag till vård- och omsorgsnämnden för upprustning av utemiljöerna inom kommunens äldreboenden för att skapa fler och bättre mötesplatser för de äldre.
- C. Kommunfullmäktige ger Kultur och fritidsnämnden i uppdrag att i samarbete med civilsamhället och studieförbund genomföra aktiviteter i syfte att bryta ensamheten för äldre, om maximalt 2 mnkr från årets överskott för skatter och bidrag.
- D. Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att ta fram ett språktest för nyanställda inom äldreomsorgen och förskolan.
- E. Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att ta fram en kommunövergripande språkutbildning för medarbetare och ta fram relevanta språkkrav.
- F. Kommunfullmäktige godkänner att 1 mnkr tas från årets överskott för skatter och bidrag för att organisera arbetsplatsförlagd språkutbildning för personal inom äldreomsorgen och förskolan. Kommunstyrelsen ges rätten att besluta om fördelning av anslaget till lämplig nämnd.
- G. Kommunfullmäktige godkänner att 5 mnkr tilldelas grundskolenämnden från årets överskott för skatter och bidrag för inköp av nya fysiska läromaterial och särskilt läroböcker.

- H. Kommunfullmäktige ger berörda nämnder i uppdrag att eftersöka statsbidrag i den mån det behövs och är möjligt för att genomföra punkterna i ovanstående att-satser.

Bakgrund

Huddinge är på många sätt en bra kommun att bo och verka i, men här finns också allvarliga utmaningar. Underfinansieringen och nedskärningarna i Huddinges välfärd har pågått i flera år och har lett till att lärartätheten tillhör de lägsta i landet, många timvikarier inom äldreomsorgen och stora skillnader mellan våra olika bostadsområden. Den höga sjukfrånvaron bland personalen i Huddinge kommun är också ett fortsatt problem.

Delårsrapporten bygger på en verksamhetsplan som i sin tur bygger på den moderatledda koalitions beslut om mål och budget. Vi socialdemokrater lade då fram ett eget budgetförslag som sätter välfärden först – vilket vi menar hade gett bättre förutsättningar för våra verksamheter.

Projekt för hållbara scheman och skippa minutstyrningen inom hemtjänsten

Coronapandemin har blottlagt brister i äldreomsorgen där många i personalen har otrygga anställningar. Sedan 2017 får hemtjänstens utförare i Huddinge ersättning för elektroniskt uppmätt utförd tid. Systemet bygger på minutscheman där hemtjänstens personal loggar sin närvaro när de kommer till en brukare – och när de går därifrån. Insatserna bedöms och beviljas av biståndskansliet och kan handla om till exempel tillsyn, dusch, städning eller en promenad, och insatserna anges i antal minuter. Utföraren, den egna kommunala eller en privat, får enbart betalt för utförd tid. Om brukaren avböjer i dörren eller befinner sig på sjukhus eller i växelboende utgår ingen ersättning.

Minutjakten leder till stress för såväl brukarna som för hemtjänstens personal. Vetskapen om att duschen eller toabesöket bara får ta ett visst antal minuter och att den ekonomiska ersättningen bygger på att promenaden måste genomföras i regn skapar stress och ofrihet. Personalen vittnar om att de sällan hinner ta hela sin lunchrast eller en paus för till exempel egna toabesök. Den så kallade gå-tiden upplevs ofta som orealistisk. När något oförutsett händer och personalen anpassar insatsen kan kollegan hos nästa brukare också försenas vid en så kallad dubbelbemanning. Detta kan leda till att arbetsmiljön blir ohållbar då personalen ständigt saknar marginaler.

Givet ovan beskrivna situation föreslår Socialdemokraterna att 2 mnkr tilldelas vård- och omsorgsnämnden från årets överskott för skatter och bidrag för att starta ett projekt som syftar till att skapa hållbara scheman och ta bort minutstyrningen inom hemtjänsten. Detta har gjorts i andra kommuner som exempelvis Södertälje, Norrköping och Örebro och vi tror att det kan ge bra förutsättningar för ett mer hållbart arbetsliv för kommunens anställda inom hemtjänsten.

Motverka ofrivillig ensamhet för äldre

Dagens äldre har lagt grunden för vårt välfärdssamhälle. Genom sitt arbete har de skapat de förmåner som gör att vi i dag är friskare och lever längre än någonsin. De som byggt upp Sverige har rätt till en trygg och värdig ålderdom. För de flesta äldre väntar många aktiva år efter arbetslivets slut – år med mer fritid, umgänge och tid för familjen. Men för andra ökar ensamheten, isoleringen och vårdbehoven. För dessa måste politiken ta ett större ansvar.

Det finns mycket som vi skulle vilja ändra på när det kommer till äldreomsorgen i Huddinge, välfärdssamhället måste rustas upp och det gäller inte minst de verksamheter som vi har för våra äldre. Även om man inte längre kan bo kvar i sin bostad på grund av förhöjda vårdbehov så ska man ha en värdig vardag där man enkelt kan möta andra människor. Gemenskap och umgänge är viktigt för människor i alla åldrar. Vi vill därför att kommunfullmäktige godkänner att 1,5 mnkr tas från årets överskott för skatter och bidrag till vård- och omsorgsnämnden för upprustning av utemiljöerna inom kommunens äldreboenden för att skapa fler och bättre mötesplatser för de äldre. Exempel på vad detta skulle kunna vara är nya utemöbler, markiser eller kanske kryddträdgårdar.

Dessa satsningar på utemiljöerna är en insats som går att genomföra här och nu och som skulle uppskattas av många äldre, både de som bor på boenden idag och de som någon dag flyttar dit.

Vi har idag en stor andel äldre i vår kommun och enligt alla prognoser kommer allt fler bli äldre samtidigt som allt färre ska säkra vårdbehoven för dessa människor. Vi socialdemokrater anser därför att det är av högsta vikt att vi idag gör allt vi kan med de medel som aviserats från nationellt håll för att öka kvalitén i äldreomsorgen på ett smart och hållbart sätt.

Huddinges föreningsliv och civilsamhälle gör redan idag stora insatser för vårt gemensamma samhälle och invånare. Det är en kraft att ta tillvara och värna om. Vi är övertygade om att kommunen bör arbeta för ett närmare samarbete med civilsamhället, oavsett som det rör insatser för unga eller äldre. Vi vill med vårt förslag utöka dessa samarbeten ytterligare när det kommer till att skapa aktiviteter och en meningsfull fritid för de äldre.

Precis som trygga och vackra utemiljöer kan skapa bättre förutsättningar för människor att samlas och umgås är också gemensamma aktiviteter ett utmärkt sätt för människor i alla åldrar att mötas, byta erfarenheter och känna att man får en meningsfull fritid.

Många äldre känner sig idag, och framför allt efter pandemin, isolerade till sitt sammanhang. Detta är ett stort problem och kan i värsta fall leda till psykisk ohälsa hos våra äldre. Därför vill vi socialdemokrater även att kommunfullmäktige ger kultur- och fritidsnämnden i uppdrag att i samarbete med civilsamhället och studieförbund genomföra aktiviteter i syfte att bryta ensamheten för de äldre, om maximalt 2mnkr.

Språkkrav och utbildning

Att kunna förstå varandra är grundläggande i alla arbeten. Särskilt viktigt blir det dock i våra förskole- samt vård- och omsorgsverksamheter. För att en person ska kunna få en god omsorg, bli förstörd och kunna förstå krävs att kommunikationen alltid fungerar både i den sociala kontakten och i själva vård- eller omsorgssituationen eller för den delen i kommunikationen med små barn. När omsorgen ges krävs att både personen som är i behov av omsorg och personalen i de olika befattningarna kan kommunicera med varandra. Idag brister detta alltför ofta. En effektiv organisation kräver rätt kompetens.

Det långsiktiga målet är att samtliga medarbetare inom förskolan och äldreomsorgen ska ha den kompetens i svenska språket som är nödvändig för en god och säker vård och omsorg och för en god arbetsmiljö och detta borde kommunen i högre grad hjälpa till med.

Vi socialdemokrater vill dock understryka att god arbetskompetens sträcker sig långt bortom språket: att vara en närvarande, medicinskt kompetent, en duktig pedagog eller överlag en skicklig medarbetare innebär så mycket mer än det. Vi vill därför att kommunen ska kunna erbjuda språkutbildning till såväl befintlig som nyanställd personal.

Därför föreslår Socialdemokraterna att kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att ta fram ett språktest för nyanställda inom äldreomsorgen och förskolan. Vi vill också att kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att ta fram en kommunövergripande språkutbildning för medarbetare och ta fram relevanta språkkrav, samt att kommunfullmäktige godkänner att 1 mnkr tas från årets överskott för skatter och bidrag för att organisera arbetsplatsförlagd språkutbildning för personal inom äldreomsorgen och förskolan. Kommunstyrelsen ges rätten att besluta om fördelning av anslaget till lämplig nämnd.

Alla elever ska nå kunskapskraven

Sverige är ett av världens bästa länder för barn att växa upp i. Det är resultatet av decennier av socialdemokratiska prioriteringar på bland annat skolan, förskolan och fritidsverksamheter. Det finns mycket gott att säga om Huddinges förskolor och skolor och det viktiga arbete som varje dag utförs av personalen. Samtidigt finns det också allvarliga utmaningar- Huddinges lärartäthet tillhör de lägsta i landet, sjukfrånvaron bland personalen är fortsatt hög och en minskad andel elever klarar kunskapskraven i årskurs 9.

Därför har vi socialdemokrater i våra budgetförslag under flera år haft ett tydligt fokus på att investera i Huddinges skolor för att vända den negativa utvecklingen. För oss är det särskilt prioriterat att anställa fler lärare, eftersom skickliga och behöriga lärare är den enskilt viktigaste faktorn för att våra elever ska klara skolan.

När vi nu fattar beslut om delårsrapporten föreslår vi en investering i fysiska läromedel och särskilt läroböcker, en satsning som vi vet är efterfrågad av många lärare och skolledare i Huddinge då det är ett eftersatt område. Huddinge har exempelvis skolor med SO-böcker från 2010 och Atlasar som fortfarande innehåller Sovjetunion. Det är orimligt om vi menar allvar med att bli en av de tre bästa skolkommunerna i länet. Låt oss ta den här möjligheten att investera i nya och ändamålsenliga fysiska läromedel och läroböcker.

För Socialdemokraterna
Sara Heelge Vikmång